

MÜÜRIMÖRTIDE KATSEMEETODID
Osa 9: Mördi kasutatavus- ja
korrigeerimisaja määramine

Methods of test for mortar for masonry
Part 9: Determination of workable life and
correction time of fresh mortar

EESTI STANDARDI EESSÕNA

Käesolev Eesti standard on Euroopa standardi EN 1015-9:1999 “Methods of test for mortar for masonry – Part 9: Determination of workable life and correction time of fresh mortar” ingliskeelse teksti identne tõlge eesti keelde.

Standard EVS-EN 1015-9:2004 asendab jõustumisteatega vastu võetud ingliskeelset Eesti standardit EVS-EN 1015-9:2000.

Standardi on läbi arutanud ja heaks kiitnud ning esitanud Eesti Standardikeskusele vastuvõtmiseks müüritise standardimise tehniline komitee EVS/TK 18.

Euroopa standard EN 1015-9:1999 on kasutusele võetud Eesti standardina EVS-EN 1015-9:2004, mis on kinnitatud Standardikeskuse 09.09.2004 käskkirjaga nr 88.

This standard contains an Estonian translation of the English version of the European Standard EN 1015-9:1999 “Methods of test for mortar for masonry – Part 9: Determination of workable life and correction time of fresh mortar”. The European Standard EN 1015-9:1999 has the status of an Estonian National Standard.
--

English version

**Methods of test for mortar for masonry – Part 9:
Determination of workable life and correction time of fresh
mortar**

Méthodes d'essai des mortiers pour maçonnerie – Partie 9:
Détermination de la période d'ouvrabilité et du temps
ouvert du mortier frais

Prüfverfahren für Mörtel für Mauerwerk – Teil 9:
Bestimmung der Verarbeitbarkeitszeit und der
Korrigierbarkeitszeit von Frischmörtel

This European Standard was approved by CEN on 8 July 1999.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the Central Secretariat or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the Central Secretariat has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Czech Republic, Denmark, Finland, France, Germany, Greece, Iceland, Ireland, Italy, Luxembourg, Netherlands, Norway, Portugal, Spain, Sweden, Switzerland and United Kingdom.

CEN

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

Central Secretariat: rue de Stassart, 36 B-1050 Brussels

SISUKORD

EESSÕNA	3
1 KÄSITLUSALA	5
2 NORMATIIVVIITED	5
3 PÕHIMÕTE	6
4 SEADMED	6
5 KATSEPROOVIDE VÕTMINE, ETTEVALMISTAMINE JA SÄILITAMINE ..	7
6 MEETOD A – ÜLDOTSTARBELISE MÖRDI KASUTATAVUSAEG	8
7 MEETOD B – PEENMÖRDI KASUTATAVUSAEG	9
8 MEETOD C – PEENMÖRDI KORRIGEERIMISAEG	9
9 KATSEPROTOKOLL	11

EESSÕNA

Käesoleva Euroopa standardi on ette valmistanud tehniline komitee CEN/TC 125 "Müüritis", mille sekretariaati haldab BSI.

Käesolevale Euroopa standardile tuleb anda rahvusstandardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumisteatega hiljemalt veebruariks 2000. a ja sellega vastuolus olevad rahvusstandardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt detsembriks 2001. a.

Vastavalt CEN/CENELEC sisereeglitele peavad käesoleva Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardiorganisatsioonid: Austria, Belgia, Hispaania, Holland, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Luksemburg, Norra, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Saksamaa, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik ja Ühendkuningriik.

MÜÜRIMÖRTIDE KATSEMEETODID

Osa 9: Mördi kasutatavus- ja korrigeerimisaja määramine

Methods of test for mortar for masonry

Part 9: Determination of workable life and correction time of fresh mortar

Käesolev standard on identne Euroopa standardiga EN 1015-9:1999 ja see on välja antud CEN-i loal. Euroopa standard EN 1015-9:1999 on võetud kasutusele Eesti standardina	This standard is identical with European Standard EN 1015-9:1999 and it is published with permission of CEN. The European Standard EN 1015-9:1999 has the status of an Estonian National Standard
Tõlgendamise erimeelsuste korral on kehtiv ingliskeelne tekst	In case of interpretation disputes the English text applies

1 KÄSITLUSALA

Käesolev Euroopa standard spetsifitseerib värskest segatud mördi (edaspidi lühidalt mördi) kasutatavus- ja korrigeerimisaja määramise meetodid.

Meetod A on määratud üldotstarbeliste või välistööl kasutatavate mörtide, mille hulka kuuluvad ka mineraalseid sideaineid sisaldavad ja nii normaaltihedusega täitematerjale kui ka kergtäitematerjale sisaldavad mördid, kasutatavusaja määramiseks.

Meetodid B ja C on ette nähtud peenmörtide kasutatavus- ja korrigeerimisaja määramiseks.

2 NORMATIIVVIITED

Käesolev Euroopa standard sisaldab dateeritud ja dateerimata viidete kaudu muude väljaannete sätteid. Need normatiivviited on osundatud teksti sobivates kohtades ning väljaanded on loetletud allpool. Dateeritud viidete hilisemad muudatused ja uued väljaanded rakenduvad selles standardis ainult muudatuste ja uusväljaande kaudu. Dateerimata viited rakenduvad viimase väljaande kohaselt.

prEN 771 Specification of masonry units

prEN 998-1 Specification of mortar for masonry – Part 1: Rendering and plastering mortar with inorganic binding agents

prEN 998-2 Specification of mortar for masonry – Part 2: Masonry mortar

EN 1015-2 Methods of test for mortar for masonry – Part 2: Bulk sampling of mortars and preparation of test mortars

EN 1015-3:1998 Methods of test for mortar for masonry – Part 3: Determination of consistence of fresh mortar (by flow table)

3 PÕHIMÕTE

Eelnevalt määratletud valguvuseni viidud mördiproovi kasutatavusaeg mõõdetakse kui aeg minutites, mille jooksul kindlaks määratud katsemeetodil määratav mördi jäikus või töödeldavus saavutab etteantud piirväärtuse.

4 SEADMED

4.1 Meetod A seadmed – Üldotstarbelise mördi kasutatavusaja määramine

4.1.1 Kaalud, mõõteulatusega vähemalt 15 kg, mille skaalajaotised ei ületa 100 g, soovitatavalt varustatud seadmega taara kaalu tasakaalustamiseks.

4.1.2 Ühekordselt kasutatavad, jäigad, pealt lahtised **vormid** või **anumad**, siseläbimõõduga vähemalt 75 mm ja kõrgusega 50 mm kuni 100 mm.

4.1.3 Stopper

4.1.4 Messingist **süüvitusvarras**, mille läbimõõt on ligikaudu 5 mm ja kogupikkus 65 mm ja mille alumine ots on $25 \text{ mm} \pm 0,25 \text{ mm}$ ulatuses suurendatud läbimõõduni $6,175 \text{ mm} \pm 0,025 \text{ mm}$ ning süüviv otspind on tasapinnaline ja risti varda teljega.

4.1.5 Vabalt sobituv **messingist seib** välisläbimõõduga ligikaudu 20 mm, mis toetub varda läbimõõdu muutmise kohal moodustunud pinnale. Varrast hoitakse püstasendis käsidrelli statiivile sarnases hoobmehhanismiga varustatud seadmes, mis võimaldab seda vertikaali sihis vähemalt 40 mm ulatuses kontrollitavalt ja ühtlaselt langetada. (Vt joonis 1).

4.1.6 Pahtellabidas

4.1.7 Kellu

4.2 Meetod B seadmed – Peenmördi kasutatavusaja määramine

4.2.1 Standardi EN 1015-3 kohane **raputuslaud**.

4.2.2 Kellu

4.2.3 Pahtellabidas